

La protecció

Totes les espècies de ratapinyades estan protegides per la llei. La seva funció com a controladores de plagues d'insectes i la progressiva disminució de les seves poblacions, ho fan necessari. La pèrdua d'hàbitat i l'alteració dels seus refugis són les seves principals amenaces. Cal respectar totes les cavitats que allotgen ratapinyades i evitar possibles alteracions o perturbacions, sobretot a l'època de reproducció i d'hibernació.

Actualment la Conselleria de Medi Ambient impulsa actuacions de conservació de ratapinyades (protecció de coves, seguiments, etc.) i el 2008 va aprovar el Pla de Conservació de la Ratapinyada de Cova *Miniopterus schreibersii*

Ratapinyada de cova

La instal·lació de caixes nius per a les ratapinyades augmenta la disponibilitat de refugis adients, sobretot per a les espècies forestals i fissurícoles.

Què cal fer per conservar les ratapinyades?

No molestar-les quan dormen, especialment durant l'hivern.

No emprar llum de carbur ni cap altre font de calor quan es visita un refugi on hi ha ratapinyades hibernant.

No fer gaire soroll en els refugis on hi ha quiròpters. No tocar-los, ja sigui amb les mans o amb algun altre objecte.

Respectar els tancaments de les coves i avencs. Conservar els arbres vells i les soques mortes que tinguin forats.

Acceptar la convivència d'aquelles colònies instal·lades a les cases, sempre que no ocasionin grans molèsties.

Les ratapinyades, si se'ls toca, com molts animals salvatges, poden mossegar i transmetre malalties.

En cas de mossegada cal rentar bé la ferida amb aigua i sabó i posar-se en contacte ràpidament amb el Centre de Salut més proper o amb el CRIVIB (971212216 – 971212217).

Texte i fotografies: Areambiental i Servei de Protecció d'Espècies
Imprés a amadip.esment - DL: PM-3079-2009

Ratapinyada de ferradura gran

Les ratapinyades de les Illes Balears

espècies d'avui
espècies per al demà

 Govern
de les Illes Balears
Conselleria de
Medi Ambient

www.illesbalears.cat

 Govern
de les Illes Balears
Conselleria de
Medi Ambient

www.illesbalears.cat

Com son les ratapinyades?

Les ratapinyades són els únics mamífers adaptats al medi aeri. L'adaptació al vol ha estat possible gràcies a la transformació de les extremitats anteriors en ales.

És un grup que ha tingut un gran èxit evolutiu, fet que els ha permès colonitzar la majoria dels ambients de la Terra amb més de 1.100 espècies en tot el món. Se'n troben des de la mida d'una papallona fins a més d'1,5 m d'envergadura. Una de les ratapinyades més comuna a les Illes Balears (la ratapinyada de coallarga) pot arribar a mesurar 45 cm d'envergadura.

N'hi ha que mengen fruites, sang (els vampirs), peïxos, aucells, nèctar, escorpins, etc. Però a les nostres Illes, les ratapinyades mengen principalment insectes.

A les Illes Balears s'hi han observat fins ara 19 espècies diferents de ratapinyades.

El cicle vital

A l'hivern, la manca d'insectes i el fred fan que les ratapinyades hibernin. Durant tot aquest temps restaran en els seus refugis d'hibernació sense menjar, gràcies al greix acumulat durant la tardor, és el període més crític per a la supervivència de les ratapinyades.

Els refugis

Els refugis que utilitzen les ratapinyades són molt variats: coves, avencs, mines, clivelles i forats dels arbres i escletxes dels penya-segats.

Els refugis d'hibernació solen tenir temperatures fredes i força constants, mentre que els refugis utilitzats durant l'estiu, són més càlids.

Algunes espècies també poden utilitzar les construccions humanes (golfes, sota teulats o fissures) com a refugis.

Quan arriba el bon temps, es desperten i entren en el viatge cap als refugis d'estiu, on formaran les colònies de reproducció, que poden estar formades per centenars de ratapinyades. Generalment estan constituïdes únicament per les femelles adultes que van a parir i les cries que van naixent, tot i que en algunes espècies alguns mascles adults també hi són presents.

Les cries (1 ó 2 per femella) neixen a partir de juny i són independents quan tenen un mes i mig d'edat. A la tardor, femelles i mascles es reuneixen de nou en els refugis equinoccials per aparellar-se. Les ratapinyades fan desplaçaments entre els refugis d'hibernació i els d'estiu. A les Illes Balears, són desplaçaments curts, tot i que algunes espècies poden creuar de Mallorca a Menorca.

